6. SINIF 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

6. Sınıf Türkçe Dersi Anka Kuşu Yayınları Konu Soru Dağılım Tablosu

ÖĞRENME ALANI	ALT ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	1. Sınav		
			İl/İlçe Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
				1. Senaryo	2. Senaryo
1. DİNLEME / İZLEME	Alt öğrenme alanı yok.	T.6.1.2.Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. Öğrencilerin tahminlerini kelimelerin sözlük anlamları ile karşılaştırmaları sağlanır.	*	*	*
		T.6.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.	*	*	*
		T.6.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	*	*	*
		T.6.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.	*	*	*
		T.6.1.11. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini bildirir.	*	*	*
		T.6.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. Katılımlı, katılımsız, grup hâlinde ve not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.	*	*	*
2. KONUŞMA	Alt öğrenme alanı yok.	T.6.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. Öğrencilerin verilen bir konu hakkında görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.	*	*	*
		T.6.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.	*	*	*
		T.6.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. Serbest, güdümlü, yaratıcı, hafızada tutma tekniği ve kelime kavram havuzundan seçerek konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.	*	*	*
		T.6.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.	*	*	*
		T.6.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	*	*	*

3. OKUMA	Akıcı Okuma	T.6.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	*	*	*
		T.6.3.4. Okuma stratejilerini kullanır. Sesli, sessiz, tahmin ederek, not alarak, soru sorarak, okuma tiyatrosu ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.	*	*	*
	Söz Varlığı	T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder. a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır. b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.	1	1	
		T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.	1		1
		T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.	2	1	1
		T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.	2		1
	Anlama	T.6.3.16. Okuduklarını özetler.			
		T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar. Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.	3	1	
		T.6.3.18. Metinle ilgili sorular sorar.			
		T.6.3.19. Metnin konusunu belirler.	1		
		T.6.3.20. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	2	1	
		T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.	1	1	
		T.6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.	2	1	1
		T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar. a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır. b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır. c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.	2	1	
		T.6.3.26. Metin türlerini ayırt eder. a) Anı, mektup, tiyatro, gezi yazısı türleri öğretilmelidir. b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.	1		
		T.6.3.31. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.			
		T.6.3.32. Medya metinlerini değerlendirir. İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.			
		T.6.3.33. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.			
		T.6.3.34. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. a) İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır. b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak “edu” ve “gov” uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.			

4. YAZMA	Alt öğrenme alanı yok.	T.6.4.1. Şiir yazar.			
		T.6.4.2. Bilgilendirici metin yazar. a) Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri, buna göre giriş, gelişme, sonuç bölümlerinde yazacaklarının taslağını oluşturmaları ve ilk paragrafta amaçlarını ifade etmeleri sağlanır. b) Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir.			1
		T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular. Güdümlü, serbest, kontrollü, tahminde bulunma, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.		1	1
		T.6.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.			
		T.6.4.8. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.			
		T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler. a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.	2		1
		T.6.4.11. Yazdıklarını paylaşır.			
		T.6.4.14. Kısa metinler yazar.			

- İl/İlçe genelinde yapılacak ortak sınavlarda çoktan seçmeli sorular üzerinden, 20 soru göz önünde bulundurularak planlama yapılmıştır.
- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

* İl/ilçe ve okul genelinde yapılacak ortak yazılı sınavın kapsamında dinleme/izleme, konuşma alanları ve okumanın alt öğrenme alanı olan akıcı okumayla ilgili kazanımlardan soru sayısı belirtilmemiştir. Çünkü bu öğrenme alanlarıyla ilgili kazanımlar, MEB Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği gereği eğitim kurumu sınıf /alan zümreleri tarafından hazırlanacak uygulama sınavlarına yöneliktir.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
6 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 2, 3, 4, 5, 7 ve 8. sorular*
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 1 ve 6. sorular*

TÜRKÇE 6

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

1. **Türkiye'm**

Seni boydan boya sevmişim
Ta Kars'a kadar Edirne'den
Toprağını, taşını, dağlarını
Fırsat buldukça övmüşüm
Sen vatanımsın, ekmeğimsin
Duyduğum, bildiğim zafersin yıllarca
…

Bu dizelerin ana duygusundan hareketle ülkemizle ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade eden bilgilendirici bir metin yazınız. Metni oluştururken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz. Uygun bir başlık getirmeyi unutmayınız.

SENARYO 1

2 ve 3. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Kuzgun, dünya çapında en yaygın görülen kuşlardandır. Kuzey yarım kürenin büyük bölümünde yaşayabilen ve ülkemizde de sıklıkla karşılaşabileceğimiz kuzgun, en büyük ötücü kuştur. Geniş kanat açıklığı, siyah tüyleri, büyük gagası ve uğultulu sesiyle yaşam alanlarımızın çevresinde de görülebilir. Kuzgunlar, oldukça zeki ve oyuncu hayvanlardır. Küçük bir dalı havada yüksekten bırakıp hızlıca dalışa geçerek yakalayabilir hatta bazı kuş türlerinin ötüşlerini ve insan seslerini taklit edebilir.

Kazanım: T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

2. Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamı aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız.

a) Bir şeyin yakını, dolayı; etraf: ....

b) Anlama, kavrama yeteneği olan, zekâsı olan: ....

c) Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan her biri: ....

Kazanım: T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

3. Bu metinde geçen aşağıdaki sözcüklerde yer alan çekim eklerini bulup işlevlerini (görevlerini) örnekteki gibi yazınız.

Örnek:

havada : <u>hava</u> – <u>da</u>
kök — çekim eki (bulunma hâli eki)

a) ülkemizde:

b) gagası:

c) kuzgunlar:

SENARYO 1

4, 5 ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Vücudumuz uykudayken çalışmaya devam eder. Bunu da gün içinde depolanan enerjiyi kullanarak yapar. Yani sabah uyandığımızda enerjimiz kalmamış olur. Bu nedenle, yapılacak ilk işlerden biri depomuzu tekrar doldurmak olmalı. Bunun için protein, karbonhidrat, kalsiyum ve vitaminler içeren bir kahvaltı tam da gereksinimimiz olan şey. Üstelik böyle bir kahvaltının başka faydaları da var: Kan şekeri düzeyimiz dengelenir ve metabolizma hızımız düzenlenir.

Kazanım: T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.

4. Bu metnin içeriğine uygun bir başlık bulup yazınız.

....

Kazanım: T.6.3.20. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

5. Bu metnin ana düşüncesini yazınız.

....
....

Kazanım: T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

6. Sizce kahvaltı etmek önemli midir? Düşüncelerinizi gerekçeleriyle birlikte yazınız.

....
....

SENARYO 1

Kazanım: T.6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

7. Zeynep, hava karardıktan sonra evinin balkonundan gökyüzünü izlemeyi çok seviyordu. Bir gün öğretmeni, Zeynep ve arkadaşlarından o akşam Ay'a bakıp nasıl göründüğünü not almalarını istedi. Zeynep de o gün hava karardıktan sonra balkona çıkıp Ay'ı inceledi ve nasıl göründüğünü defterine ayrıntılı bir şekilde yazdı. Ay, o akşam hilal şeklinde görünüyordu.

Bu metinden hareketle aşağıdaki hikâye haritasını doldurunuz.

Şahıs ve Varlık Kadrosu

Mekân

Olay Örgüsü

Anlatıcı

Zaman

SENARYO 1

T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar.
a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.
b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.
c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

8. (I) Kız Kulesi'nin tarihi MÖ 24 yılına kadar uzanır. (II) Üsküdar'ın sembolü hâline gelen bu muhteşem kule, Bizans Devri'nden kalan bir eserdir. (III) Bizans'ın gümrük işleri için inşa edilen kule, günümüze çeşitli restorasyonlardan sonra ulaşabilmiştir. (IV) Kız Kulesi'ni karşınıza aldığınızda Sultan Ahmet Camii, Ayasofya, Galata Kulesi size eşsiz bir davetle göz kırpar.

Bu metinde numaralanmış cümleleri öznellik ve nesnellik açısından değerlendiriniz.

I. cümle : …………………………

II. cümle : ………………………..

III. cümle: ………………………

IV. cümle: ………………………

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
5 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 1, 2, 3, 4 ve 6. sorular*
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 5 ve 7. sorular*

1. SINAV

TÜRKÇE 6

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

1. Aşağıdaki atasözlerinin açıklamasını karşısına yazınız.

a) Damlaya damlaya göl olur. : ……………………………………………………………………………………

b) İşleyen demir pas tutmaz. : ……………………………………………………………………………………

c) Ağaç, yaprağıyla gürler. : ……………………………………………………………………………………

Kazanım: T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

2. Aşağıdaki ekleri yay ayraç içinde verilen anlamı karşılayacak şekilde cümle içinde kullanınız.

a) -lar /-ler (Abartma anlamı):

………

b) mı /mi /mu /mü (Pekiştirme anlamı):

………

c) -a /-e (Yön /yönelme anlamı):

………

SENARYO 2

Kazanım: T.6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.
Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

3. Zeynep, hava karardıktan sonra evinin balkonundan gökyüzünü izlemeyi çok seviyordu. Bir gün öğretmeni, Zeynep ve arkadaşlarından o akşam Ay'a bakıp nasıl göründüğünü not almalarını istedi. Zeynep de o gün hava karardıktan sonra balkona çıkıp Ay'ı inceledi ve nasıl göründüğünü defterine ayrıntılı bir şekilde yazdı. Ay, o akşam hilal şeklinde görünüyordu.

Bu metinden hareketle aşağıdaki hikâye haritasını doldurunuz.

Şahıs ve Varlık Kadrosu

Mekân

Olay Örgüsü

Anlatıcı

Zaman

SENARYO 2

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

4. Eskiden Anadolu köylerinde, köy sakinlerinin bir araya gelip sohbet ettiği ya da köyü ilgilendiren önemli toplantıların yapıldığı, tek gözden ibaret yapılar vardı. Bunlara "oda" denirdi. Bu mekânlar köy muhtarlığına aitti. Yabancı misafirler yolculuk yaparken kalacak yer bulamadığı zamanlarda bu odalarda kalabilirdi.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin türünü (isim-sıfat) aşağıdaki boşluklara yazınız.

a) önemli : ………………

b) oda : ………………

c) köy : ………………

ç) yabancı : ………………

SENARYO 2

Kazanım: T.6.4.2. Bilgilendirici metin yazar.

a) Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri, buna göre giriş, gelişme, sonuç bölümlerinde yazacaklarının taslağını oluşturmaları ve ilk paragrafta amaçlarını ifade etmeleri sağlanır.

b) Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir.

5. Aşağıda gelişme ve sonuç bölümleri verilen parçaya uygun bir giriş bölümü yazınız.

Giriş: ....
....
....

Gelişme: Yapıtlarının beğenilip beğenilmemesi, okurun sevgisini veya hayranlığını kazanıp kazanmaması sanatçı için bir ölçü olmamalı. Bunu, zorluğunu bilerek söylüyorum. Zordur çağın beğenisine karşı koymak, onun etkisinden uzak kalabilmek.

Sonuç: Yazarın kendini çevresine sevdirmek ve beğendirmek için yapacağı en küçük fedakârlık, yarınlara kalmasına engel olacaktır. Ancak zamana, çağına, çevresinin yerleşmiş düşüncelerine, tutunmuş beğenisine karşı koymayı bilen güçlü kişiler yarına kalır.

SENARYO 2

Kazanım: T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler.

a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

6. Aşağıdaki parçada yay ayraçla belirtilen yerlere uygun noktalama işaretlerini getiriniz.

Ayşe Melek ( ) ailesiyle birlikte bahçede meyve toplarken gölgesinin boyunun saatten saate değiştiğini fark etti ( ) Ertesi gün kardeşi Tarık ( ) tan yardım alarak gölgesinin boyunu ölçmeye karar verdi ( ) İki kardeş gölgelerinin saat 12 ( ) 00 ( ) ye kadar her 1 saatte 10 cm kısaldığını gözlemledi ( )

SENARYO 2

Kazanım: T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

7. **Türkiye'm**

Seni boydan boya sevmişim
Ta Kars'a kadar Edirne'den
Toprağını, taşını, dağlarını
Fırsat buldukça övmüşüm
Sen vatanımsın, ekmeğimsin
Duyduğum, bildiğim zafersin yıllarca
…

Bu dizelerin ana duygusundan hareketle ülkemizle ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade eden bilgilendirici bir metin yazınız. Metni oluştururken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz. Uygun bir başlık getirmeyi unutmayınız.